

ת"פ 49467/05/17 - פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נגד יעקב צרפתי

בית משפט השלום בפתח תקווה
ת"פ 49467-05-17 פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' צרפתי

בפני
המאשימה: כבוד השופטת אליאנא דניאלי
פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה
נגד
הנאשם: יעקב צרפתי

גזר דין

פתח דבר

הנאשם הודה והורשע (בפני כבוד השופט נוריאלי), במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב האישום המתוקן המייחס לו ביצוע עבירות בשנים 2004 - 2011. באותה תקופה עסק הנאשם במתן שירותי ייעוץ מס והנהלת חשבונות כעוסק מורשה וכשכיר.

משך התקופה הרלבנטית, בת כ-8 שנים, ניהל הנאשם פנקסי חשבונות באופן חלקי בלבד ולא רשם מלוא הכנסותיו מעיסוקו כנדרש. כך גם לא הגישהנאשם דו"חות שנתיים על הכנסותיו לפקיד השומה, בניגוד לחובתו בפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א - 1961 (להלן: "פקודת מס הכנסה").

רק ביום 31.12.12 הגיש הנאשם במרוכז לפקיד השומה, את הדו"חות על הכנסותיו לשנים 2004 - 2011.

בדו"חות שהגיש באיחור בקשר להכנסותיו בשנים 2004 - 2009, כלל הנאשם דיווחים אודות הכנסותיו מעיסוקו כעצמאי וכשכיר, כשהוא מדווח בטפסי 106 שונים נתונים כוזבים, ובהם נתוני הכנסה ונתוני ניכוי מס הכנסה כוזבים, אשר מעולם לא שולמו לרשויות המס.

הנאשם ערך בעצמו את הטפסים הכוזבים, כשהוא מנצל לשם כך לרעה את היותו מנהל חשבונות וכן את העובדה שהחזיק בתוכנה לניהול משכורות.

בסך הכל דיווח הנאשם על סכום הכנסה כוזב בסך 523,141 ₪, וכן על ניכוי כוזב של 240,405 ₪.

בתוך כך יצר הנאשם מצג כאילו שולם עבורו מס ביתר, וביקש לפיכך החזר מס פיקטיבי. ואולם החזר המס הכוזב לא

הושב לנאשם, עקב חשדו של פקיד השומה.

במהלך התקופה הרלבנטית לא ניהל הנאשם ספרי חשבונות ביחס למלוא הכנסותיו כעצמאי, במטרה להתחמק מתשלום מס, כשחלק מהכנסותיו הלא מתועדות כעצמאי הופקד בחשבון הבנק, ואילו חלק מההכנסות ששולמו לו במזומן, שימשו ישירות למחייתו השוטפת. בדו"חות אותם הגיש הנאשם לשנים 2004 - 2011, השמיט הכנסות שהיו חייבות בדיווח, בסכום בלתי ידוע שלא פחת מ- 500,000 ₪.

בגין ביצוע המעשים המפורטים לעיל הורשע הנאשם ב-8 עבירות של השמטת הכנסה מדו"ח בניגוד לסעיף 220(1) בפקודה, 8 עבירות של מסירת אמרה או תרשומת כוזבת בדו"ח בניגוד לסעיף 220(2) בפקודה, 8 עבירות של הכנה או קיום או זיוף פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות בניגוד לסעיף 220(4) בפקודה, 8 עבירות של שימוש במרמה עורמה ותחבולה בכוונה להתחמק ממס בניגוד לסעיף 220(5) בפקודה, 6 עבירות של ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 415 בשילוב עם סעיף 25 וסעיף 34 ד' בחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק"), 9 עבירות של זיוף מסמך בנסיבות מחמירות בכוונה לקבל באמצעותו דבר, בניגוד לסעיף 418 בחוק ו-9 עבירות של שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות בכוונה לקבל באמצעותו דבר, בניגוד לסעיף 420 בחוק.

יצוין כבר עתה, כי טרם ההגעה להסדר הטיעון, **הגישה ההגנה חוות דעת** מטעמה, מחודש ינואר 2018, אשר נכתבה על ידי ד"ר ויגדר, מומחית בפסיכוגריאטריה וגריאטריה, במסגרתה נטען כי הנאשם סובל מהדרדרות תפקודית, קוגניטיבית ונפשית, לאחר שעבר בשנת 2015 ניתוח להסרת גידול בראשו. כן צוין כי הנאשם מבולבל וזכרונו נפגע מאד. המומחית הסיקה כי הנאשם סובל מדיכאון ואינו כשיר לעמוד לדין.

מנגד, **הגישה המאשימה חוות דעת** פסיכוגריאטרית מחודש מאי 2018, ממנה עלה כי הנאשם אמנם סובל מקשיים רפואיים ואולם הוא מטופל ומאוזן היטב, וכן הובהר כי הרושם הוא שהנאשם אינו סובל מדיכאון, ותגובותיו נחזו כמניפולטיביות וניכרה העצמת הפגיעה הקוגניטיבית. נקבע כי הנאשם כשיר לעמוד לדין.

לאחר הגשת חוות הדעת הגיעו הצדדים להסדר, במסגרתו הודה הנאשם בכתב האישום המתוקן, ובהסכמה נדחה מועד הטיעונים לעונש, לצורך הסרת המחדל. כן הופנה הנאשם לקבלת תסקיר שרות המבחן. בהמשך נדחו שוב הטיעונים לעונש, לשם מיצוי הסרת המחדל.

טיעוני ב"כ הצדדים

בראשית טיעוניה ציינה **המאשימה** את חומרת העבירות המיוחסות לנאשם.

לטענת המאשימה, הנאשם פגע בערכים מוגנים של הגנה על המרקם הכלכלי, ובאמון המתחייב בין הציבור לרשות המסים, שכן מעשי מרמה כגון אלו אותם ביצע אל מול רשות המסים, עלולים להביא לבדיקה ממושכת ומדוקדקת יותר של בקשות להחזרי מס. כן פגע הנאשם ביציבותה של הקופה הציבורית, החיונית למימון פעולות המדינה, בשוויון בנטל המס, ובקיומו של שוק הוגן.

המאשימה ציינה כי מידת הפגיעה בערכים גבוהה, היות ומדובר במעשי מרמה חוזרים ונשנים בנסיבות מחמירות, שנעשו בשיטתיות. נטען לפיכך כי גישה סלחנית לעבירות אלו עלולה לעודד את התופעה.

בהתייחסה לקביעת מתחם העונש ההולם, ציינה המאשימה כי סך ההכנסות שלא דווחו עולה על מיליון ₪, בהתאם לטבלה המפורטת בסעיף 23 בכתב האישום. הנאשם השמיט הכנסות בסך של כ-500,000 ₪, וביקש לקבל החזרי מס כוזבים.

נטען כי כתב האישום כולל 3 חלקים המובחנים זה מזה, ומאופיינים במחשבה פלילית שונה ובמעשים שונים. הנאשם תכנן את המעשים תוך שניצל את היותו מנהל חשבונות, והעובדה שהחזיק תוכנה לניהול משכורות לצורך הפקת טפסי 106, כשהוא מנצל לשם כך את ידיעותיו המקצועיות, שעה שמצופה היה ממנו לשמש כשומר הסף מפני ביצוע מעשים דומים. הוא לא הגיש דו"חות במשך שנים רבות, וכאשר הגישם, כלל בהם נתונים כוזבים.

בהתבסס על מעשי הנאשם ועל פסיקה הולמת, טענה המאשימה כי יש לקבוע מתחם ענישה בעבירות של אי הגשת דו"חות וניהול ספרים, שהוא בין 7 ל- 24 חודשי מאסר בפועל, מתחם ענישה בעבירות של זיוף טפסי 106 וניסיון לקבלת דבר במרמה הנע בין 8 ל- 18 חודשי מאסר בפועל, ומתחם ענישה בעבירות של השמטת הכנסות מהדו"חות שהוגשו הנע בין 4 ל- 12 חודשי מאסר בפועל.

עוד נטען, כי הקנס מהווה חלק אינהרנטי מהעונש בעבירות שהמניע לביצוען כלכלי, והתבקש לקבוע את מתחמו כנע בין 40,000 - 150,000 ₪.

המאשימה טענה כי אין המדובר בעבירות שבוצעו בצוק העיתים מתוך הישרדות כלכלית, אלא בהתנהלות מתוכננת לצורך קבלה שלא כדין של כספי הציבור, לצורך התעשרות והשאת רווחים. נטען כי עסקינן בעבירות הקלות לביצוע וקשות לחשיפה, המבוצעות על דרך הכלל בידי אנשים נורמטיביים.

אשר למיקומו של הנאשם במתחם, ציינה המאשימה לקולה את הודאתו בעובדות כתב האישום, והעובדה שהסיר את המחדל באופן כמעט מלא, אך טענה כי בהתאם לפסיקה אין להפריז במשקל הסרת המחדל.

המאשימה הוסיפה וטענה כי לא חל שיהוי בתיק, שכן העבירות התגלו רק בתחילת שנת 2013, עם הגשת הדו"חות המזוייפים על ידי הנאשם, ומשנת 2015 נדחה ההליך לבקשת הנאשם עם עריכת שימוע בעניינו, הגשת מסמכים רבים, חוות דעת ובקשות דחיה. כן נטען כי מצבו הרפואי של הנאשם היה בכי רע משך שנים ארוכות, אך לא מנע ממנו לבצע את העבירות בגין נותן הוא את הדין.

נטען כי חרף חלוף הזמן, הנאשם השיב את הכספים רק לאחרונה. בסופו של יום, חרף הנסיבות לקולה, ובהן מצבו הרפואי של הנאשם, עתרה המאשימה להעדיף את שיקולי ההרתעה, ולהשית על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל, מע"ת וקנס בגובה 100,000 ש"ח.

ב"כ הנאשם טען כי מרבית העבירות נוצרו ביום 31.12.12, עת הגיש הנאשם את הדו"חות הכוזבים, ולכן, בהתאם לסעיף 40(יג) בחוק ופסיקת בית המשפט העליון, עסקינן בעבירות שיש ביניהן קשר הדוק, ויש לקבוע מתחם עונש אחד למכלול העבירות בגין נותן הנאשם את הדין.

כן טען ב"כ הנאשם כנגד טענת המאשימה לפיה השמיט הנאשם הכנסות בסכום של מליון ₪, וטען כי מכתב האישום עולה כי גובה ההשמטה הינו של כ-500,000 ₪.

נטען כי יש לבחון את הנזק הצפוי מהעבירה ואת הנזק שנגרם בפועל ממעשי הנאשם, כאשר במקרה הנדון עמד הנזק הממשי לקופה הציבורית על כ-280,000 ₪, אותם השיב הנאשם במסגרת הסרת המחדל. נטען כי בהתאם לפסיקה יש לבחון את סכום המס אותו העלים הנאשם, ולא את סכום ההכנסה שלא דווחה. ב"כ הנאשם עתר להתחשב בהסרת המחדל, וטען בהקשר זה כי השיהוי נבע מהתנהלות פקיד השומה אשר ביקש להמתין להליך הפלילי, ומהעובדה שהיה צורך בתיקון כתב האישום אשר לסכומים שהושמטו, על מנת שניתן יהא להסיר את המחדל. עוד הוטעמה חשיבות הסרת המחדל, בהתאם לפסיקה.

אשר לקביעת העונש בגדרי המתחם, ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בלקיחת האחריות ובהבעת החרטה מצידו של הנאשם, וכן בחלוק הזמן. נטען כי הדו"חות הכוזבים הוגשו על ידי הנאשם בחודש דצמבר 2012, ובחודש פברואר 2013 כבר הודה הנאשם במיוחס לו. ב"כ הנאשם היפנה בסוגיה זו להנחיות היועץ המשפטי לממשלה באשר למשך הטיפול בתיק עד להגשת כתב אישום, כאשר היום ניצבים אנו בחלוק כ-15 שנים ממועד ביצוע העבירה הראשונה, וכ-7 שנים ממועד ביצוע העבירה האחרונה.

בהפנותו לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ציין היעדר עבר פלילי, את מצבו הרפואי של הנאשם ואת העובדה שהוא נכה בשיעור של 85%.

בהפנותו לתסקיר, הגם שזה לא בא בהמלצה, ציין את לקיחת האחריות, הבעת הצער והתרשמות שירות המבחן כי לנאשם יש גורמי תמיכה משמעותיים, וכי ההליכים המשפטיים מהווים גורם מרתיע ומציב גבול.

ב"כ הנאשם ביקש להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם, וטען כי ככל שהקנס שיוטל על הנאשם לא יהא נמוך, ייאלץ הנאשם לרצות מאסר חלף הקנס, שכן אינו עובד כיום עקב מצבו הרפואי, והוא מתקיים מקצבת הביטוח הלאומי.

הוגשו מסמכים רפואיים עדכניים לגבי מצבו של הנאשם, והוצגו מסמכים המעידים כי הנאשם שילם את חובו לרשות המיסים, למעט 40,000 ₪, אשר גם ההמחאות לתשלומם כבר הופקדו בידי רשות המיסים.

נוכח דברים אלו עתר ב"כ הנאשם להשית על הנאשם מאסר שירוצה בעבודות שרות, לצד קנס מתון.

הנאשם, בדברו האחרון לעונש, הביע חרטה וביקש את עזרת בית המשפט.

דין והכרעה

הנאשם שבפניי נותן את הדין בגין עבירות מס אותן ביצע על פני תקופה בת כ-7 שנים, במסגרתה העלים הכנסות באופן שיטתי. משבסופו של יום הגיש הנאשם את הדו"חות הנדרשים, זייף חלק מטפסי ה-106 אותם הגיש, כשהוא משתמש בדיעותיו המקצועיות כמנהל חשבונות, דיווח על הכנסה כוזבת בסך של מעל 500,000 ₪, וביקש לקבל באמצעות הטפסים הכוזבים החזרי מס להם לא היה זכאי, בסכום של כ-240,000 ₪.

כטענת המאשימה, מוצאת אני חומרה יתרה בכך שהנאשם ניצל את ידיעותיו המקצועיות כמנהל חשבונות ואת העובדה שהחזיק בתוכנה לניהול משכורות, לצורך מירמת רשויות המס ובמטרה לקבל שלא כדין החזרי מס פיקטיביים, שעה שהוא שהיה אמור לשמש חלק משומרי הסף מפני ביצוע מעשים דומים. יוזכר כי אך בשל עירנות פקיד השומה, לא הושב לנאשם החזר המס הכוזב.

כן יש לראות בחומרה את העובדה שהנאשם לא הגיש דו"חות לאורך שנים ארוכות, ולא דיווח בתוך כך על הכנסה בסכום של כמיליון ₪.

בהקשר לכך יצוין, אשר לטענת ב"כ הנאשם כנגד גובה הסכום שלא דווח, כי הסכום בן מיליון השקלים מצוין בטבלה בס' 23 לכתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם, ולפיכך אין בידי לקבל את טענת ההגנה לפיה הסכום האמיתי שונה מהסכום שנטען. בהתאם לס' 40 י' בחוק, על בית המשפט לקבוע נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, על בסיס ראיות שהובאו בשלב בירור האשמה. בהתאם להלכה הפסוקה, כאשר עסקין בהודאת נאשם, הרי שכתב האישום בו הודה הוא שמשקף את המסכת העובדתית, ולא ניתן בשלב הטעונים לעונש להעלות לפיכך טענות הסותרות את עובדות כתב האישום.

בחינת נסיבות ביצוע העבירות מלמדת כי העבירות בהן הודה הנאשם בוצעו אגב תכנון. לא למותר לציין בהקשר זה, כי בפני שרות המבחן הודה הנאשם, כי לא ביצע את המיוחס לו מתוך מצוקה כלכלית, אלא לצורך התעשרות והשאת רווחים, ואף בכך יש משום נסיבה לחומרה.

במעשיו פגע הנאשם בערך השוויון בנשיאה בנטל המס, ובקופה הציבורית. באופן עקיף יש במעשים אלו כדי לפגוע בציבור כולו, המשלם מס כדין. כן עלולים מעשים כדוגמת זיוף הדו"חות שביצע הנאשם להביא את רשויות המס לערוך בחינה קפדנית וממושכת של בקשות להחזרי מס, חלף הקלה על האזרחים המבקשים החזרי מס. בענין זה נפסק ברע"פ 977/13, **משה אודיזי נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 20.2.13 (פורסם בבב):

"בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה- בקופה הציבורית, והעקיפה - בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס".

אשר לשאלה אם עסקינן באירוע אחד לשם קביעת מתחם העונש ההולם, שמא בכמה אירועים, הרי שהגם שניתן להבחין בין מעשי הנאשם ולחלקם לסוגים ולמועדים שונים, בסופו של יום מגולל כתב האישום מסכת אחת של אירועים, בהם עוברת כחוט השני מטרה אחת - הונאת רשות המיסים לשם בצע כסף.

בנסיבות אלו אני מוצאת לקבוע מתחם עונשי אחד, במסגרתו יובאו בחשבון מכלול האירועים והנסיבות, לרבות משך הפעילות וסכום העלמת המס הכולל.

יפים לעניין זה הדברים בע"פ 5643/14 **אחמד עיסא ואח' נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 23.6.15 (פורסם בנבו):

"אף לגישתי, דומה כי ראוי לאפשר פרשנות רחבה דיה להגדרת המונח "אירוע אחד" אשר תשאיר מתחם להפעלת שיקול דעתו של בית המשפט, וזאת הן בשל שיקולי יעילות עבודתו של בית המשפט והן לשם הגשמת תכליתו של תיקון 113 לחוק. בהקשר זה ייאמר, כי קביעת מספר מתחמי עונש שלא לצורך עלולה במקרים מסוימים להביא להעלאת רף הענישה באופן שאינו ראוי, על-ידי פריטה לפרוטות של הרכיבים העונשיים בעניינו של הנאשם ויצירת תחושה לא נוחה של "התחשבות" עמו, העצמה של חומרת מעשיו מעבר למתחייב וחריצת דינו בדרך מלאכותית".

בחינת מדיניות הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם, מלמדת כי ככלל מושתים על מבצעי עבירות כגון דא עונשי מאסר, ולו ברף הגבוה של עבודות השירות.

הפסיקה מנחה כי ככלל יש מקום לענישה מחמירה כלפי מעלימי מס, כמו גם לקנס משמעותי, ובכלל זה יש ליתן בעבירות אלו משקל לפן ההרתעתי על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם. זאת, גם נוכח קלות הביצוע של עבירות אלו, והקושי לגלותן (ר' בענין זה את רע"פ 8802/11, **בענין תורג'מן נ' מדינת ישראל**, ואת רע"פ 3641/06, **צ'צ'קס נ' מדינת ישראל**).

כך, ברע"פ **תורג'מן** המוזכר לעיל, נדון עניינו של מי שהשמיט הכנסות בהיקף של מעל 1.6 מיליון ₪. בית המשפט קבע כי התקיים שיהוי בהגשת כתב האישום, מדובר היה בנאשם בעל הרשעות קודמות, והוא נדון ל-10 חודשי מאסר, מאסר מותנה, וקנס בגובה 30,000 ₪.

ברע"פ 4684/12, **גחלי נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 14.6.12 (פורסם בנבו), נדון עניינו של מי שביצע עבירות מס ובכלל זה לא דיווח על הכנסות בגובה 1,200,000 ש"ח. הנאשם הורשע לאחר הבאת הראיות, לא הסיר את המחדלים, ונדון לשנת מאסר לצד עונשים נוספים.

ברע"פ 7773/16, **חננאל נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 26.10.16 (פורסם בנבו), נדון עניינו של פסיכולוג קליני שהורשע בריבוי עבירות של השמטת הכנסה מדו"ח, הכנה וקיום של פנקסי חשבוניות כוזבים, מרמה, ערמה או תחבולה

והשמטת או הסתרת מסמכים. הנאשם השמיט סכום כולל של כמיליון ₪ מתוך הכנסותיו, תוך שניהל פנקסי חשבונות כפולים, ולא הסיר את המחדלים. נקבע בעניינו מתחם ענישה בן 8-24 חודשי מאסר בפועל, והוא נדון ל-10 חודשי מאסר, למאסר מותנה ולקנס בגובה 50,000 ₪ חרף טענתו כי לא יוכל לשלם את הקנס וכי יהא עליו לרצות גם את תקופת המאסר חלף הקנס.

ברע"פ 4233/16, **מור נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 4.7.16 (פורסם בנבו), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הודה בביצוע עבירות דומות לעבירות שבפניי, לאורך מספר שנים, ואולם סכום העלמת ההכנסות באותו ענין הגיע לכדי כמעט 2 מיליון ₪. נקבע מתחם עונש הולם בן 12-24 חודשי מאסר ומתחם קנס בן 40,000 - 100,000 ₪. על הנאשם הוטלו 12 חודשי מאסר בפועל, וערעוריו נדחו.

ברע"פ 674/13, **ליטווק נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 28.11.13 (פורסם בנבו), נדון עניינו של אדריכל אשר השמיט הכנסות בסכום של כ-500,000 ₪ במשך 4 שנים, וחרף המלצת שירות המבחן להשתת עונש של מאסר בעבודות שירות, נדון ל-7 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בגובה 40,000 ש"ח. זאת, חרף טענה בדבר חלוף זמן של 10-13 שנים ממועד ביצוע המעשים, גילו המבוגר של הנאשם ונסיבות מקלות נוספות. בקשתו נדחתה.

ברע"פ 7790/13, **חיים נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 20.11.13 (פורסם בנבו), נדון עניינו של מבקש אשר העלים הוצאות תקופה ארוכה, בגובה של כ-2.6 מיליון ₪. חבות המס עמדה באותו ענין על סך של 260,000 ₪. עונשו של המבקש נגזר בבית משפט השלום ל-6 חודשי עבודות שירות, ובערעור הוחמר עונשו והוא נדון לריצוי עונש זה במאסר ממש. בקשתו נדחתה.

אציין כי חלק מהפסיקה אותה הציגה בפני המאשימה אינה רלוונטית למקרה הנדון, שכן עסקה בנאשמים אשר ביצעו עבירות מורכבות אשר כללו מעורבים נוספים, או בסכומי העלמת מס גבוהים יותר.

בהתחשב במכלול הנסיבות העולות מכתב האישום, לרבות מכלול העבירות השונות אותן ביצע הנאשם, במשך תקופה בה בוצעו המעשים, בערכים המוגנים שנפגעו ובמדיניות הפסיקה כפי שהובאה לעיל, נמצא כי מתחם העונש ההולם הכולל נע בין 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, וקנס הנע בין 40,000 ₪ ל-100,000 ₪.

אשר לגזירת הדין בתוך המתחם, אתחשב בראש ובראשונה בנטילת האחריות על ידי הנאשם ובחסכון בזמן שיפוטי. בכל הנוגע להסרת המחדל, הרי שהגם שהדבר לא נעשה בסמוך לגילוי המעשים, נמצא כי הנאשם הסיר עד מועד הטעונים לעונש את רובו המוחלט של המחדל, ואף הפקיד את ההמחאות באשר ליתרת הסכום, ואלו עתידות להיפרע בקרוב מאד.

לבקשת הנאשם הוגש בעניינו תסקיר שרות המבחן. התסקיר מציין כי הנאשם בן 66, נשוי ואב ל-2. ב-3 השנים האחרונות הוא אינו עובד ומתקיים מקצבה של המוסד לביטוח לאומי. הנאשם סובל מבעיות רפואיות שונות לאורך שנים,

ובכלל זה חלה במחלת הסרטן בשנת 1991. בשנת 2011 עבר אירוע מוחי קל, בעקבותיו התגלה גידול שפיר במוחו אשר הוסר בניתוח, במהלכו עבר אירוע מוחי נוסף שגרם לשיתוק בפלג גופו הימני. מאז הוא נמצא בהליך שיקומי. כן סובל הנאשם מבעיות בריאותיות שונות, אשר לדבריו השפיעו על מצבו הרגשי והוא החל לסבול מחרדות ומדכאון.

הנאשם הציג לקצינת המבחן דו"ח אבחון נירופסיכולוגי שנערך עבורו בחודשים אפריל - יולי 2018, ממנו עלו קשיים קוגניטיביים שונים, בעיקר בתחום הזיכרון, ולצד זאת צוינה גם העצמת הסימפטומים, כשהמומחה התרשם מקיומה של פגיעה, לצד קושי להעריך את חומרת הליקויים.

הנאשם התקשה להסביר את נסיבות ביצוע העבירות, אך טען כי מעשיו לא היו מתוכננים. לדבריו, לא התמודד עם קשיים כלכליים ומעשיו לא נועדו להשגת רווח כלכלי. הוא הביע צער וחרטה, ציין כי התנהגותו בעת ביצוע העבירות אינה מאפיינת אותו, ושלל צורך בהתערבות טיפולית.

נוכח עמדותיו והתייחסותו, ובכלל זה הרושם כי הנאשם משתמש במצבו הרפואי באופן מגמתי ונמנע מלעסוק באופן פתוח וגלוי בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, התקשתה קצינת המבחן להעריך אם קיימים אצלו דפוסים שוליים ומרמתיים, ומשלא נוצר פתח להתערבות טיפולית, לא בא שרות המבחן בהמלצה שיקומית.

בסופו של יום ניצב בפניי בית המשפט נאשם הנותן את הדין בגין ביצוע עבירות מס משמעותיות, אשר בוצעו לאורך תקופה, והסלימו מאי דיווח לדיווח כוזב, אשר נעשה למטרת בצע כסף ובנסיון לקבל בגזילה כספים מהמדינה.

עסקינן כאמור, באי דיווח על הכנסות בסכום של מעל מיליון ₪, בדיווח כוזב על הכנסה בסך 523,141 ₪, ועל ניכוי ככז של 240,405 ₪, אותו לא קיבל הנאשם אך בשל עירנות פקיד השומה. כאשר עסקינן בעבירות המבוצעות על ידי מנהל חשבונות, אשר ניצל לרעה את ידיעותיו בתחום המס, ואשר נמנע מדיווח לאורך שנים, יש לראות בכך משום חומרה יתרה, המצדיקה על דרך הכלל השתת מאסר של ממש.

מנגד, לא ניתן להתעלם מחלופ הזמן ממועד ביצוע המעשים, אשר בוצעו בחלקם לפני כ-15 שנים. כך גם יש להתחשב בעברו הנקי של הנאשם, בקבלת האחריות על ידו, בהסרת המחדל המלמד על הכאה על חטא, כמו גם במצבו הרפואי של הנאשם.

איני מתעלמת מהמניפולטיביות בה נוהג הנאשם בכל הנוגע למצבו הרפואי, ובכלל זה לניסיונותיו להעצים את חומרת מצבו, כפי שעולה מבקשתו הראשונית לקבוע כי אינו כשיר לעמוד לדין. אף העובדה שנמצא כשיר לביצוע עבודות שירות על ידי הממונה, מלמדת כי מצבו הרפואי אינו חמור כנטען.

ועם זאת, אין חולק כי עסקינן במי שמצבו הרפואי לא היה מיטבי עוד טרם ביצוע המעשים ובמהלכם, ומצבו זה הורע משעבר הנאשם שני ארועים מוחיים, הנותנים בו את אותותיהם.

עוד אציין, כי חלק מהפסיקה שהוצגה בפני עסקה מטבע הדברים בנאשמים בעלי הרשעות קודמות, נאשמים שלא הסירו את מחדליהם, או כאלו שאינם סובלים מהבעיות הרפואיות מהן סובל הנאשם - בשונה מעניינו של הנאשם שבפני.

נוכח מכלול הנסיבות האמור, סבורתי כי יש למקם את עונשו של הנאשם בחלקו התחתון של מתחם הענישה, וכי אין המדובר מקרה בו מתחייבת השתתף מאסר של ממש. איני מוצאת להכביר מילים בדבר ההבדל המהותי בין ריצוי מאסר ממש לבין ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות, ונמצא כאמור כי בהתחשב בשיקולים אשר נסקרו לעיל, אין זה המקרה בו מתחייב מיצוי הדין בדרך של כליאת הנאשם.

בהתחשב במניע לביצוע המעשים - מתוך בצע כסף, הרי שבהתאם להלכה הפסוקה, יש בענישה כלכלית של אלו המבצעים עבירות למטרת בצע כסף כדי להרתיע נאשמים - בכח ובפועל, מפני ביצוע עבירות כלכליות. כמצוות הפסיקה והחוק, אתחשב במכלול השיקולים אשר לגובה הקנס, ובכללם מצבו הבריאותי של הנאשם, מצבו הכלכלי, והעובדה כי הסיר למעשה את המחדל. ועם זאת - אין מנוס מהשתתף ענישה כלכלית משמעותית בגין מעשיו.

נוכח האמור לעיל ולאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר למשך 9 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה, ובהיקף של 6 וחצי שעות בכל יום.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים לבל יעבור הנאשם אחת העבירות בהן הורשע, או כל עבירה בעלת יסוד מרמה או עבירה על פקודת מס הכנסה.

ג. קנס בסך ₪ 50,000 או חמישה חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 20 תשלומים שווים ורצופים, הראשון שבהם ביום 1 באוקטובר 2019, ובכל 1 לחודש שלאחריו.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו במשרדי הממונה על עבודות השירות במחוז מרכז ביום 27.10.19 בשעה 8:00.

המזכירות תשלח העתק מגזר הדין לממונה על עבודות השרות ולשירות המבחן.

זכות ערעור בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י' אלול תשע"ט, 10 ספטמבר 2019, במעמד הצדדים.